

नेपाल सरकार

सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय

सिंहदरवार, काठमाडौं

पत्र संख्या : २०७४।७५

चलानी नं.:

मिति २०७४।४।१०
फोन नं. ४२००३०६
४२००३३६

प्रेस विज्ञप्ति

अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयको संयुक्त आयोजनामा मिति २०७४।१२।२२ देखि मिति २०७५।२।१४ सम्म विभिन्न मितिमा सातै प्रदेश (विराटनगर, विरगञ्ज, जनकपुर, काठमाण्डौ, बुटवल, नेपालगञ्ज, सुर्खेत, धनगढी) मा सम्पन्न भएको “भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धनमा स्थानीय तहको भूमिका” विषयक गोष्ठीमा सहभागी महानगरपालिका, उपमहानगरपालिका, नगरपालिकाका प्रमुख, उप प्रमुख, गाउँपालिकाका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष तथा सबै स्थानीय तहका प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतहरूको तर्फबाट आ-आफ्नो स्थानीय तहलाई सुशासनयुक्त र जनमैत्री बनाउन विभिन्न प्रतिवद्धताहरू व्यक्त गरिएकोमा अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोगको मिति २०७५।३।१३ को पत्रबाट कार्यान्वयनको लागि लेखिएको तथा नेपाल सरकार (माननीय मन्त्रीस्तर) को मिति २०७५।४।१९ को निर्णयानुसार देहायको विषयहरू कार्यान्वयनको लागि सबै स्थानीय तहहरूलाई लेखि पठाईएको छ।

तपसिल

- १) कार्यक्रममा सहभागीहरूको तर्फबाट सातै प्रदेशमा स्थानीय तहले पेश गरेका वा कार्यक्रममा व्यक्त गरेका यसै साथ संलग्न प्रतिवद्धताहरूलाई आ-आफ्नो कार्यपालिकाबाट स्वीकृत गरी कार्यान्वयन गर्ने।
- २) उक्त प्रतिवद्धता स्थानीय तहका प्रमुख र प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतले हस्ताक्षर गरी सो को फ्लैक्स बोर्ड प्रमुख, उपप्रमुख, वडा अध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतको कार्यकक्ष तथा सबैले देख्ने सार्वजनिक स्थानमा झुण्ड्याउने व्यवस्था गर्ने।
- ३) उक्त प्रतिवद्धताहरूको प्रभावकारी कार्यान्वयनको लागि आ-आफ्नो कार्यालयको कार्य योजनामा समावेश गरी स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ दफा २२ बमोजिम गठित सुशासन समितिले अनुगमन गर्ने व्यवस्था मिलाउने।
- ४) उक्त प्रतिवद्धताहरूको पालना र कार्यान्वयनको अवस्था बारे समय समयमा प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रीपरिषदको कार्यालय, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग र संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय, राष्ट्रिय सूचना आयोग, राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, जस्ता निगरानी निकाय (Oversight Agency) बाट अनुगमन हुने व्यवस्था मिलाउने।
- ५) संघीय तथा प्रादेशिक सरकार र अन्य सम्बन्धित निकायले स्थानीय तहलाई वित्तिय समानीकरण अनुदान बाहेक अन्य सर्शत, विशेष र समपुरक अनुदान उपलब्ध गराउदा भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धनमा सम्बन्धित स्थानीय तहले देखाएको सक्रियता र खेलेको भूमिकालाई समेत आधार मान्न सकिने व्यवस्था मिलाई यस प्रतिवद्धताको कार्यान्वयनको आधारमा अनुदान थपघट हुने प्रणाली अवलम्बन गर्न अनुरोध गर्ने।
- ६) भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धनका लागि प्रत्येक स्थानीय तहका क्षमता विकास सम्बन्धी तालिम, गोष्ठी, सेमिनार, कार्यशाला आदिमा यस विषयलाई अनिवार्य रुपमा समावेश गर्ने।
- ७) जिल्ला समन्वय समितिले स्थानीय तहको अनुगमन गर्दा सुशासन प्रवर्द्धन सम्बन्धी स्थानीय तहको प्रतिवद्धता पालना भए नभएको विषय समेत समावेश गर्ने।

सुरेश अधिकारी
सह-सचिव एवं प्रवक्ता

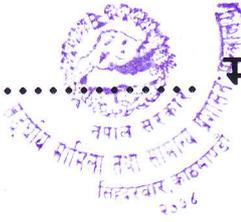

.....महा/उपमहा/नगरपालिका /गाउँपालिकाको

प्रतिवद्धता

स्थानीय शासनमा जवाफदेहीता, पारदर्शिता, कानूनको शासन र सहभागिता प्रवर्द्धन गरी सुशासन र सदाचारिता कायम गर्नमहा/उपमहा/नगरपालिका/गाउँपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूले देहाय बमोजिमको प्रतिवद्धता व्यक्त गर्दछौं ।

१. नेपालको स्वतन्त्रता, सार्वभौमिकता, भौगोलिक अखण्डता, राष्ट्रिय एकता, स्वाधिनता र स्वाभिमानको अक्षुण्णतामा प्रतिकूल नहुने गरी सदैव राष्ट्र र जनताको हितलाई ध्यानमा राखी आफ्नो पदीय जिम्मेवारीको पालना गरिनेछ ।
२. प्रत्येक आर्थिक वर्षको समाप्त भएको मितिले ६० दिनभित्र आफ्नो र परिवारको नाममा रहेको सम्पत्ति विवरण स्थानीय तहमा पेश गरिनेछ ।
३. निर्वाचित पदाधिकारी र कर्मचारीको आचार संहिता बनाई लागू गरिनेछ । आफ्नो स्वार्थ गाँसिएको विषयको निर्णय प्रक्रियामा सहभागिता नहुने गरी आचार संहिताको पालना गरीने छ ।
४. कानून बमोजिम पाउने पारिश्रमिक, सेवा सुविधा वा भत्ताबाहेक अन्य कुनै साधन र श्रोत, नगद वा जिन्सी कुनै प्रकारले लिने वा दुरुपयोग गरिने छैन । कानून बमोजिम लिइएको सुविधाको विवरण बार्षिक रुपमा सार्वजनिक गरिनेछ ।
५. पूर्व जानकारी विना सेवा दिने कार्यक्षेत्र छोडिने छैन । विशेष कारणबस सेवा दिने क्षेत्रमा उपस्थित हुन नसक्ने अवस्था रहेमा कानूनले तोकेको पदाधिकारीलाई जानकारी एवम् अख्तियारी दिई सेवा प्रवाहको सुनिश्चितता गरिनेछ ।
६. स्थानीय तहबाट प्रदान हुने सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय र प्रभावकारी बनाउन नागरिक बडापत्र कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
७. कानून बमोजिम स्थानीय तहले गर्नुपर्ने सिफारिस तथा प्रमाणित गर्ने कार्य सत्य तथ्य बमोजिम यथार्थ र वस्तुगत आधारमा गरिनेछ ।
८. स्थानीय सेवा प्रवाहलाई छिटो, छरितो, प्रभावकारी र प्रविधिमैत्री बनाईनेछ । सेवाग्राहीको सहजताको लागि हेल्प डेस्क, सूचना अधिकारी, प्रवक्ता र गुनासो सुनुवाईको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
९. जाति, धर्म, लिङ्ग, वर्ण, सम्प्रदाय, राजनीतिक आस्था, वा अन्य कुनै आधारमा भेदभाव नहुने गरी तथा कुनै सामाजिक सुसम्बन्धमा खलल नपर्ने गरी कार्य सम्पादन गरिने छ ।
१०. अभिलेख व्यवस्थापनलाई चुस्त बनाईनेछ । कानूनद्वारा निर्दिष्ट तथ्याङ्क समयमै सङ्कलन गरी पार्श्वचित्र तथा श्रोतनक्साको अद्यावधिक अभिलेखन गरिनेछ ।
११. प्रत्येक वर्षको आषाढ १० गते भित्र बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरी आषाढ मसान्त भित्र सभावाट स्वीकृत गरी सार्वजनिक गरिनेछ ।
१२. आफ्नो कार्य क्षेत्रमा सञ्चालन गर्नु पर्ने विकास कार्यक्रमहरू प्रचलित कानून बमोजिम योजना, कार्यक्रम वा बजेट स्वीकृत गरेर मात्र कार्यान्वयन गरिनेछ । सो प्रकृया विपरित कुनै विकास कार्यक्रमको घोषणा, स्वीकृति वा सञ्चालन गरिने छैन ।

महा/उपमहा/नगरपालिका /गाउँपालिकाको

प्रतिवद्धता

१३. सार्वजनिक खर्च गर्दा स्वीकृत बजेट तथा कार्यक्रमको अधीनमा रही नियमितता, मितव्ययिता, प्रभावकारिता, कार्यदक्षता र औचित्य समेतको आधारमा गरिनेछ। मासिक तथा चौमासिक आम्दानी र खर्चको विवरण अवधि समाप्त भएको १५ (पन्ध्र) दिनभित्र सार्वजनिक गरिनेछ।
१४. बार्षिक योजना तथा कार्यक्रममा अवण्डा विनियोजन गरी भविष्यमा सभाबाट अनुमोदन हुने गरी कुनै किसिमको खर्च गरिने छैन। ऐनमा व्यवस्था भएदेखि बाहेक कुनै पदाधिकारीको निर्णयबाट वार्षिक बजेट वा योजना परिवर्तन गरिने छैन।
१५. बजेट कार्यक्रम स्वीकृत नगरी कुनै किसिमको दायित्व सृजना हुने गरी खर्च गर्ने वा कोष विनाको दायित्व सृजना गरिने छैन। स्वीकृत कार्यविधि बमोजिम विशेष प्रयोजनको कोषबाट बाहेक अन्य कुनै कार्यक्रमबाट कुनै पनि किसिमको आर्थिक सहायता, चन्दा वा पुरस्कार दिइने छैन।
१६. स्थानीय तहको आम्दानी, खर्च र विकास योजनाको प्रगति विवरण मासिक र चौमासिक अवधि समाप्त भएको मितिले १५ (पन्ध्र) दिनभित्र सार्वजनिक गरिनेछ।
१७. चौमासिक विभाजन अनुसार खर्च योजना तयार गरी पूँजीगत खर्चलाई प्रभावकारी बनाइनेछ। आर्थिक वर्षको अन्त्यतिर खर्च हुँदा वित्तीय र निर्माण कार्यको गुणस्तरमा हुनसक्ने जोखिमलाई कम गर्न अन्तिम चौमासिक अवधिमा खर्च गर्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गरिनेछ।
१८. स्वीकृत वार्षिक बजेटको अधीनमा रही पूँजीगत शीर्षकमा २५ प्रतिशतभन्दा बढी रकमान्तर गरिने छैन। पूँजीगत शीर्षकबाट चालु शीर्षकमा रकमान्तर गरिने छैन र बजेट रकमान्तर सम्बन्धी प्रचलित कानूनमा भएको व्यवस्था पूर्ण रूपमा पालना गरिने छ।
१९. विभिन्न समिति, उपसमिति वा कार्यदल र उपभोक्ता समिति गठन गर्दा महिला, दलित, अल्पसंख्यक लगायत समुदायको उचित प्रतिनिधित्व हुने गरी व्यवस्था मिलाइनेछ।
२०. सभा एवम् कार्यपालिका बैठकको निर्णय ३ दिन भित्र वेवसाइट, मुखपत्र वा सूचना पाटी मार्फत सार्वजनिक गरिनेछ। सार्वजनिक गरेपश्चात मात्र निर्णय कार्यान्वयन गरिनेछ।
२१. स्थानीय तहको सेवाप्रवाह र सञ्चालित योजना तथा कार्यक्रमहरूको सम्बन्धमा प्रत्येक चौमासिक अवधि सम्पन्न भएको १५ (पन्ध्र) दिनभित्र सरोकारवालाहरूलाई आमन्त्रण गरी सार्वजनिक सुनुवाई गरिनेछ।
२२. सदाचार र नैतिक मूल्यहरूको प्रवर्द्धन तथा भ्रष्टाचार नियन्त्रणका लागि नैतिक विषय, नागरिक शिक्षा जस्ता सामाजिक सचेतनामूलक अभियान संचालन गरिनेछ।
२३. आयोजना र कार्यक्रमहरूको आवधिक रूपमा समीक्षा र मूल्याङ्कन गरी सोको प्रतिवेदन विद्युतीय र छापा माध्यमबाट सार्वजनिक गरी पृष्ठपोषण लिइनेछ।
२४. स्थानीय स्तरको भू-उपयोग नीति तर्जुमा गरी एकिकृत बस्ती विकासको कार्यक्रम लागू गरिनेछ।
२५. आफ्नो स्वामित्वमा रहेको वा हक हस्तान्तरण भई आएको सम्पूर्ण चल अचल तथा जिन्सी सम्पत्तिको अभिलेख अध्यावधिक गरी सम्पत्तिको संरक्षण गरिनेछ। सार्वजनिक सम्पत्तिलाई व्यक्तिगत, पारिवारिक वा दलीय लाभको लागि प्रयोग गरिने छैन।

महा/उपमहा/नगरपालिका / गाउँपालिकाको

प्रतिबद्धता

२६. आफ्नो क्षेत्रभित्रको सार्वजनिक तथा सामुदायिक सम्पत्ति कानून बमोजिम बाहेक वेचविखन गर्न वा अरु कुनै व्यहोराले हक हस्तान्तरण गर्न वा हक हस्तान्तरण हुने गरी सिफारिश गरिने छैन ।
२७. आफ्नो अधिकार क्षेत्र भित्रका विषयमा बनाएको ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि र मापदण्ड स्थानीय राजपत्रमा प्रकाशन गरे पश्चात मात्र लागू गरिने छ ।
२८. सभाबाट कानून नबनाई कुनै पनि किसिमको कर लगाउन वा करका दरहरुको निर्धारण वा हेरफेर गर्ने वा उठाइने छैन । स्थानीय कर, शुल्क, दस्तुर, जरिवाना लगायतका आन्तरिक राजश्वको प्रक्षेपण गरी आन्तरिक आय वृद्धि गर्ने कार्ययोजना बनाई संकलनको मासिक तथा चौमासिक लक्ष्य हासिल गर्ने प्रयत्न गरिनेछ ।
२९. सार्वजनिक खरिद गर्दा वा सार्वजनिक निर्माण कार्य गर्दा प्रचलित कानूनी प्रक्रिया बमोजिम लागत इष्टिमेट स्वीकृत गराएर मात्र खरिद वा निर्माण प्रक्रिया अघि बढाइने छ । कार्य सम्पन्न भए पश्चात कार्य सम्पन्न प्रतिवेदनका आधारमा मात्र रकम भूक्तानी गरिनेछ ।
३०. आर्थिक वर्ष शुरु हुनुभन्दा १५ दिन अगावै आफ्नो क्षेत्र भित्रको निर्माण सामग्री, ज्याला, भाडा तथा महसुलको स्थानीय न्यूनतम दररेट तोकिने छ ।
३१. स्वीकृत दरबन्दी भन्दा बढी कर्मचारी नियुक्त गरिने छैन । विशेष परियोजना वा कार्यक्रममा बाहेक नियमित सेवा सञ्चालनका लागि अस्थायी दरबन्दी सिर्जना गरिने छैन ।
३२. नेपाल सरकारको स्वीकृति लिएरमात्र सरकारी अभिलेखमा रहने गरी वैदेशिक सहायता लिने, स्वीकार गर्ने वा वैदेशिक संभौता गर्ने व्यवस्था गरिने छ ।
३३. नेपाल सरकारबाट स्वीकृत नियमावली वा कार्यविधिको आधारमा भ्रमण स्वीकृत भएपछि मात्र वैदेशिक भ्रमण गरिनेछ ।
३४. महालेखा परीक्षकबाट प्राप्त अन्तिम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन प्राप्त भएको १५ दिनभित्र प्रतिवेदनका मुख्य अंशहरु आफ्नो वेभसाइट माफत प्रकाशन गरिने छ ।
३५. कुनै पनि कार्यक्रम वा समारोहमा मादक पदार्थ तथा सूतिजन्य पदार्थको प्रयोग गरिने छैन ।

जनप्रतिनिधीको तर्फबाट

कर्मचारीको तर्फबाट

प्रमुख / अध्यक्ष

प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

.....महा/उपमहा/नगरपालिका/गाउँपालिका

.....महा/उपमहा/नगरपालिका/गाउँपालिका